Mateřská škola, základní škola a střední škola Gellnerka Brno, p.o.

Školní vzdělávací program

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Č.j.: Gel/803/2025
Spisový znak/skartační znak a lhůta: 1. 4. 1./S/5

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školského zařízení – cíle a délka vzdělávání
3. Formy, obsah a časový plán vzdělávání
4. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání
5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
6. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek
7. Podmínky k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví
8. Evaluace činnosti školní družiny

1. Identifikační údaje

právnická osoba	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Gellnerka Brno, příspěvková organizace,** Gellnerova 66/1, Jundrov, 637 00 Brno
identifikátor právnické osoby	600 024 962
IČO	62 157 655
Školské zařízení	školní družina
IZO	110 023 374
Nejvyšší povolený počet účastníků	30
ředitelka školy	PhDr. Lenka Vrbecká Doležalová Ph.D
Zřizovatel	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno
platnost dokumentu od:	1. 9. 2025
účinnost dokumentu od:	1. 10. 2025
projednáno na pedagogické radě dne:	Pedagogická rada projednala dne 25. 8. 2025
Vypracovala	Mgr. Zora Spurná (koordinátorka ŠVP)

2. Charakteristika školského zařízení

Školní družina je významnou součástí vzdělávání, které plynule navazuje na vzdělávání ve škole a umožňuje individuální přístup k účastníkům v jejich potřebě trávit smysluplně volný čas. Školní družina je nedílnou součástí základní školy, se kterou sdílí společnou základní filosofii: rozvoj komunikace, spolupráce, tvořivosti a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Nedílnou součástí vzdělávání našich žáků je začleňování zdravého pohybu a odpočinku do každodenních aktivit.

Činnost školní družiny se řídí příslušnými právními předpisy zejm. zákonem 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Školní družina naší školy je členěna do tří oddělení:

I. oddělení pro žáky – pro žáky s vadami sluchu
II. oddělení pro žáky – při žáky s narušenou komunikační schopností
III. oddělení pro žáky – smíšené oddělení zejména pro starší žáky

Cíle vzdělávání:
Mezi základní cíle patří rozvoj a budování klíčových kompetencí. Všechny činnosti školní družiny směřují k tomu, aby se účastníci rozvíjeli v těchto klíčových kompetencích, tj. v souhrnu těchto vědomostí, schopností a postojů:

1. Kompetence k učení – účastník se učí s chutí, spontánně i vědomě, na otázky hledá odpověď, experimentuje, chápe souvislosti, dává do spojitosti příčinu a následek dějů a poznatky uplatňuje v praxi. Získané pravdivé informace umí reálně zhodnocovat v životě.

2. Kompetence k řešení problému – účastník sleduje dění v okolí, přemýšlí a snaží se řešit, hledá různé způsoby k řešení, dokáže zdůvodnit. K řešení užívá logické, matematické a empirické postupy. Nese zodpovědnost za své řešení. Započatou činnost dokončuje.

3. Komunikativní kompetence – účastník ovládá jednotlivé komunikační systémy dle svých potřeb, učí se kultivovaně komunikovat s dospělými, rozvíjí komunikaci s dětmi, umí se zapojit účinně do diskuze, umí vyjádřit své postoje. Využívá různé zdroje informací, umí si zdroje informací vybírat.

4. Kolektivní a interpersonální kompetence – účastník se samostatně rozhoduje o svých činnostech, nese odpovědnost, důsledky, uvědomuje si rizika svých nápadů. Projevuje ohleduplnost, citlivost, empatii, rozeznává, co je vhodné a nevhodné chování, nespravedlnost, šikanu. Spolupracuje v kolektivu, podílí se na příznivé atmosféře v kolektivu, dokáže se prosadit i podřídit, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Činnostní a občanské kompetence – účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. K úkolům přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí přírodní i společenské. Dbá na své zdraví a ochraňuje zdraví jiných.
Uznává hodnoty, tradiční i cizí, respektuje kulturní dědictví a tradice.

6. Kompetence k trávení volného času – tato kompetence je specifická pro činnost ve školní družině. Účastník se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat činnost dle vlastních dispozic a zájmu, rozvíjí zájmy v kolektivu i individuálně. Dokáže říct „ne“ nevhodným nabídkám.

Délka vzdělávání:
Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku.
V době podzimních, vánočních, pololetních a jarních prázdnin se po dohodě se zřizovatelem se činnost přerušuje.
Provoz školní družiny je uveden v platném vnitřním řádu školní družiny. Doba provozu, podmínky pro příchody a odchody ze školní družiny jsou uvedeny tamtéž.

3. Formy, obsah a časový plán vzdělávání

Práce ve školní družině má několik základních forem:

Formy docházky

1. pravidelná denní docházka (nejméně 4 dny v týdnu po dobu po sobě 5 jdoucích měsíců),
2. pravidelná docházka (není pravidelná denní, např. minimálně 1 hodina týdně – např. docházka do kroužku pořádaného školní družinou)
    - pohybové a tělovýchovné aktivity (formou zájmového útvaru – „kroužku“)
    - výtvarné a rukodělné činnosti (formou zájmového útvaru – „kroužku“)
    - hudba a tanec (formou zájmového útvaru – „kroužku“)
    - literárně dramatické činnosti (formou zájmového útvaru – „kroužku“)
    - komunikace v anglickém jazyce (formou zájmového útvaru – „kroužku“)
    - výpočetní technika.
3. nepravidelná a příležitostná docházka (ani pravidelní denní, ani pravidelná – např. účast na besídce).

Formy vzdělávací činnosti – obsah

1. Pravidelná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost, včetně možnosti přípravy na vyučování (rekreační činnost kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování, skládá se jak z klidových činností, např. poslechová činnost, tak i z aktivního odpočinku. Příprava na vyučování je realizována především formou didaktických her, soutěží, hádanek a tematických vycházek. Po dohodě s rodiči a vedením školy či třídními učiteli se věnují žáci práci na domácích úkolech. Pro žáky je vytvořeno odpovídající klidové prostředí.).
2. Příležitostná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost, včetně možnosti přípravy na vyučování (jako příležitostné akce jsou zařazeny besídky, návštěvy knihovny, muzea apod.)
3. Individuální práce zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání účastníků

Časový plán

Školní družina navazuje na školní vzdělávací programy školy, zejména oblasti člověk a jeho svět.

Témata jsou náměty pro činnost ve školní družině, zahrnují 5 tematických okruhů:
1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Člověk a příroda
5. Člověk, práce, zdraví

Dále viz příloha č. 1

4. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

Účastníky školní družiny se stanou žáci po odevzdání vyplněného a zákonným zástupcem podepsané přihlášky. V rámci stanovených pravidel musí žáci v daném termínu zaplatit úplatu, jejíž výši stanoví zřizovatel, termín splatnosti stanoví ředitelka školy a je uvedena ve vnitřním řádu školní družiny.

Výše úplaty:
Pro školní rok 2025/2026 je výše úplaty stanovena na 0,- Kč.
Osvobozen od úplaty je dle § 6 odst. 6 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání:
a) zákonný zástupce dítěte, který je příjemcem dávky státní sociální pomoci, jejíž součástí je složka na živobytí, nebo členem domácnosti tohoto příjemce podle zákona o dávce státní sociální pomoci,
b) zákonný zástupce nezaopatřeného dítěte, pokud tomuto dítěti náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách nebo je příjemcem dávky státní sociální pomoci, jejíž součástí je bonus na dítě, nebo členem domácnosti tohoto příjemce podle zákona o dávce státní sociální pomoci,
c) rodič, kterému náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách z důvodu péče o nezaopatřené dítě, nebo
d) fyzická osoba, která o dítě osobně pečuje a z důvodu péče o toto dítě pobírá dávky pěstounské péče podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí,
pokud tuto skutečnost prokáže řediteli mateřské školy.

Ukončení vzdělávání ve školní družině:

- Odhlašování účastníků je možné pouze zákonným zástupcem, a to písemnou formou, buď ke konci pololetí, nebo odhlášení proběhne automaticky v případě, kdy účastník přestane být žákem školy.
- Účastník se řídí pokyny vychovatelů a vnitřním řádem školní družiny. V případě závažného porušení pravidel lze po projednání se zákonnými zástupci účastníka podmínečně vyloučit případně následně vyloučit ze zájmového vzdělávání zpravidla na omezenou dobu, a to zejména v těchto případech:

• žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušuje kázeň a pořádek,
• žák ohrožuje zdraví a bezpečnost svou nebo ostatních,
• žák dlouhodobě bezdůvodně nenavštěvuje školní družinu,
• porušení vnitřního řádu školní družiny ze strany zákonných zástupců (opakované nevyzvednutí dítěte po ukončení odpolední školní družiny).

5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci, kterým je zájmové vzdělávání ve školní družině poskytováno, patří do skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na naší škole pečujeme o žáky se sluchovým postižením, příp. s dalším přidruženým postižením, s narušenou komunikační schopností a s dalšími speciálními vzdělávacími potřebami, které vyplývají z jejich aktuálního zdravotního stavu. Z důvodů speciálních vzdělávacích potřeb našich žáků využíváme v rámci práce s žáky speciálně pedagogické postupy a formy práce. Vychovatelka úzce spolupracuje s třídními

učiteli a asistenty pedagoga, konzultuje výchovné a vzdělávací metody. Vytváříme podmínky, které našim žákům ulehčují realizaci volnočasových aktivit ulehčují realizaci ve volnočasových aktivitách

6. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek

- Školní družina je součástí školy, pro svou činnost využívá prostory družiny a jednotlivých tříd.
- Při pobytu venku využívá školní družina ke své činnosti velkou zahradu a dále park a sportovní hřiště, které se nachází v blízkosti školy.
- Zájmové vzdělávání je prováděno kvalifikovanými odborníky. Vychovatelky a asistenti pedagoga mají odborné vzdělání, praxi a rozumí problematice vzdělávání žáků se sluchovým postižením a s narušenou komunikační schopností.
- Ekonomické podmínky - činnost školní družiny je financována ze státního rozpočtu a z úplaty. Úplata za poskytování výchovně vzdělávací činnosti je stanovena zřizovatelem školy a její výše je uvedena ve vnitřním řádu školní družiny.

7. Podmínky k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví

- Bezpečnost ve všech prostorách využívaných školní družinou je zajištěna vnitřním řádem školní družiny. V dalších prostorech se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka či zaměstnanců školy.
- Vybavení odpovídá platným normám a je každoročně kontrolováno z hlediska bezpečnosti. Vychovatelky dbají na zdravé prostředí užívaných prostor (světlo, větrání). Skladba zaměstnání školní družiny nabízí dostatek relaxace a příležitostí pro efektivní pohyb, je dbáno také na vhodný stravovací a pitný režim.
- Na počátku školního roku jsou žáci seznámeni s nebezpečími ohrožujícími jejich zdraví a bezpečnost při pobytu ve školní družině, při přecházení do a ze školní jídelny a do šaten, při hrách na školní zahradě, při společných vycházkách a veškerých akcích. O poučení je veden záznam v přehledu výchovně vzdělávací práce (třídní kniha).
- Drobné úrazy jsou zaznamenávány v knize úrazů a sděleny rodičům ústně, nebo písemně. Náhlá bolest nebo nevolnost jsou rodičům sděleny telefonicky ihned. Lékárnička pro ošetření při drobných úrazech je umístěna ve sborovně.
- Ve všech prostorách školní družiny je žákům zakázáno požívání alkoholických nápojů, kouření, distribuce nebo aplikace návykových nebo toxických látek. Vychovatelky průběžně sledují konkrétní podmínky a situaci ve školní družině z hlediska výskytu sociálně patologických jevů, uplatňuje různé formy a metody umožňující včasné zachycení ohrožených žáků. Vychovatelky jsou povinny vykonávat dohled nad žáky, a to hlavně v prostorách, kde by k sociálně patologickým jevům mohlo docházet.
- Vychovatelky vytvářejí pohodové prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, podporujeme úctu, toleranci a spolupráci.
- Vychovatelky jsou seznámeny se zásadami poskytování první pomoci a je každoročně proškolovány v oblasti BOZP a PO.

8. Evaluace činnosti školní družiny

- Individuální – průběžné hodnocení vlastní práce vychovatelek, hledání nových metod práce, které vedou ke kvalitnějším výsledkům. Vychovatelky reflektují názory žáků a ohlasy rodičů.
- Hodnocení vedením školy a vnější hodnocení (provádí ředitelka školy a zástupkyně ředitelky školy, zřizovatel, Česká školní inspekce) - probíhá formou pozorování, kontrol a pravidelných hospitací.